

ABONAMENTUL:
 Anual 20 Lei — 200 Gr.
 Semestral 10 Lei — 100 Gr.
 Trimestral 5 Lei — 50 Gr.
 Zilnic 100 Gr. — 100 Gr.
 Adresa: Arad, Str. S. 100.

ROMANUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada ...
 TELEFONUL ...
 se primesc în administrație
 și se trimit după text.
 MANUSCRISURILE NU SE
 ÎNTORC.

Cu prilejul alegerilor de senat.

Față de cele petrecute cu prilejul alegerilor pentru Cameră era de văzut că alegerile pentru Senat nu puteau să aducă mari surprize relativ la modul acordării voturilor.

Dat fiind spiritul de anarhie și de confuziune ce căuta să-și facă loc prin rândurile maselor electorale, spirit anarhic plecat de la aceia cari voesc să-și asigure o situație pe baza însăși a dezordinilor ce s'ar fi putut să se provoace, era de prevăzut că atât alegerile pentru Cameră cât și cele pentru Senat nu vor fi expresia voinței marelor mase populare ci rezultatul forțat al silințelor unor energii, în majoritatea lor necorespunzătoare adevăratelor idealuri sociale ale neamului și adevăratelor nevoi obștești.

Pentru că toate lucrurile și toate situațiile au însă o cauză ce a putut să le determine, vom căuta să lămurim motivele pentru care alegerile de Duminecă au dat, pentru Arad, acele rezultate ce au produs pretutindeni o adâncă nedumerire și mirare.

Dintre cei trei candidați pentru locul de senator al Aradului, a fost ales d. A. C. Cuza, care a obținut 367 de voturi, în vreme ce candidatul socialist a obținut 111 voturi, iar reprezentantul Partidului național abia 97 de voturi, ceea ce este surprinzător de puțin, și care ar fi fost împrejurările, dacă se ține seamă de faptul, că numele ce a întrunit numărul cel mai restrâns de sufragii, reprezenta o activitate națională și politică ce va ocupa un loc de frunte atunci când se va scrie în întregime cartea istoriei Ardealului.

S'ar părea în primul moment că a fost o simplă glumă, o imposibilitate de fapt, o monstruoasă intolerabilă ca un candidat socialist să obție mai multe voturi la Arad decât un fruntaș al Partidului național și ca să fie ales un om care nu a pus nici o dată piciorul în orașul unde era chemat să aibă un succes atâta de mare și de neașteptat.

D. A. C. Cuza — a căruia alegere nu a fost făcută în mod regulat, pentru motivele ce am arătat cu alt prilej — este de sigur un om de seamă prin activitatea sa culturală și politică.

Dsa nu a fost însă cunoscut în părțile acestea decât numai sub forma unui antisemit convins; dsa nu a venit nici o dată la Arad și nici măcar cu prilejul alegerii sale; dsa nu va veni probabil nici o dată, mărgininându-se să trimeată, în urma felicitărilor cu caracter oficial ce va primi, o telegramă de mulțumire redactată în stilul și forma de pătrunzătoare ironie caracteristică penitei ascuțite a omului politic dela Iași.

D. Cuza de și nu era decât un necunoscut pentru populația Aradului, s'a ales în ciuda or cărei logici și a or căruia înțeles, obținând un număr de voturi ce asigurau candidatului majoritatea, deși în fond, voturile candidaților nu reprezentau decât o infimă parte din

numărul global al acelor cari ar fi avut dreptul să voteze.

Alegătorii abținându-se dela vot, la senat, după cum au făcut și la cameră din cauza presiunii ce se exercita asupra lor, au dat puțină unor cunoscuți agenți electorali să târguiască prin diferite promisiuni și recompense voturile acelor, cari nu au avut și nu pot avea o conștiință.

Intr'un cuvânt marele număr de abțineri a fost și una din cauzele ușurinței cu care s'a putut executa opera de corupțiune.

Candidatul socialist a întrunit 111 voturi și ar fi fost natural ca acesta să obție și mai mult dacă se recunoaște, conform realității, că era logic ca toți ungurii și toți evreii să se pronunțe în contra reprezentantului Partidului național.

Ungurii și evreii se consolează prea în cet și prea greu de starea de lucruri de astăzi, pentru a acorda sufragiile lor unui candidat al Partidului național, care a contribuit într'o măsură atât de largă la realizarea idealului de unire al Ardealului.

Neputând să se mai răzbune pe România întregită, era natural ca evreii și ungurii cari nu se pot împăca cu noua situație, să-și manifeste pe această cale ranchiuna lor contra desrobitorilor Ardealului de sub jugul milenar, dându-și voturile — ce nu puteau să revie antisemitului Cuza — reprezentantului unui partid cu un țel mai puțin limpede și mai puțin bine definit.

Rămânea prin forța lucrurilor un număr redus de alegători, cari refuzând presiunea și ținând să-și exercite liberi un drept ce li se cuvenea, au considerat ca o obligație cetățenească să-și dea voturile unui om politic cunoscut, reprezentant și fruntaș al unui partid organizat și care este și rămâne pătruns de importanța obligațiilor luate și de importanța angajamentelor ce are de realizat.

Scopul alegerii, făcut sub presiunea unor agenți electorali, cu mentalități ce ar produce răsul dacă nu ar inspira compătimirea, nu a fost și nici nu putea să fie atins.

În schimb rezultatul alegerilor pentru Senat cât și acela al alegerilor pentru Cameră a sporit și mai mult explicabila dezorientare ce domnea în sânul maselor cari nu știu ce să mai creadă și ce opinii să urmeze.

Dezorientare în sânul maselor, încercări de introducere în sânul acestora a unui spirit anarhic de către toți cei nechemați și cari vânează situațiuni materiale, aceasta este nota dominantă a momentului în care se formează al doilea parlament al României întregite.

Ungaria a semnat pacea.

DOLIUL NAȚIONAL DELĂ BUDAPEȘTA.

Budapeșta. — La 4 Iunie, ziua în care Ungaria a semnat pacea, toate serviciile publice au fost închise. În toate bisericile s'a oficiat servicii divine. Circulația pe c. f. dîn întreagă Ungaria, a fost oprită pentru acea zi. Tramvaele din capitală de-asemena n'au funcționat. Prăvăliile au rămas ziua întreagă închise. În seara zilei de 4 Iunie, membrii „ligii pentru apărarea întregității teritoriale”, au organizat demonstrațiuni hostile guvernului și „guvernatorului, cari și-au dat învolcrea la „înjenunchierea Ungariei”.

Budapeșta. — Președintele Rakovszky a adus la cunoștință adunării naționale că pacea va fi iscălită Vineri, spunând că această pace împărțește patria milenară și că Ungaria a fost forțată să iscălească o pace ce conține condiții imposibile atât din punct de vedere moral cât și material și cari nu pot fi îndeplinite. Președintele camerei și-a terminat discursul spunând, că toate nedreptățile vor fi răzbanate. De teritoriile smulse, a spus președintele — ne despărțim silit dar nu pentru totdeauna.

Toți deputații s'au ridicat apoi în semn de doliu.

Un vânt de anarhie suflă nu numai în teritoriile vechiului regat, dar mai ales în ținuturile alipite unde se exercită atâtea influențe și se vădesc atâtea tendințe periculoase pentru interesele naționale.

Vântul acesta de anarhie a suflat mai cu putere, mai ales acuma cu prilejul alegerilor, când au fost puse în evidență toate contradicțiile și toate imposibilitățile, ce mergeau până la monstruoșitate în proporțiile lor.

Nicolae Iorga, cede la Săliște în fata unui modest sluitor al intereselor averescane; d Nistor, membru al Academiei și fruntaș al Bucovinei, este învins în lupta electorală de către un simplu pădurar; un socialist ce nu poate fi bine fixat nici măcar asupra conținutului noțiunii ce reprezintă cuvântul de „socialism” obține mai multe voturi ca dl Vasile Goldiș, în Arad; în fine un Iuliu Maniu, abia dacă întrecu câteva voturi pe unul din cei mai fericiți în tre contra candidații săi.

În Ardeal și în Bucovina, la granița apuseană ca și în ținuturile orientale, aceeași neorânduială în convingeri, aceeași confuziune în păreri, aceeași lipsă de respect pentru valori și pentru activitățile și inteligențele înalte.

Nu numai o nedumerire explicabilă dar și o grije naturală pentru interesele viitoare ale țării te îndeamnă să examinezi atent cauzele ce pot da naștere, în împrejurări atât de delicate, unui fenomen atâta de îngrijător și de morbid.

Răsturnarea valorilor morale și intelectuale și neglijaarea simțului ordinii și al măsurii sunt tot atâtea simptome că sufletul național trece printr'o criză pe care o dorim cât mai scurtă și pe care o credem că va fi astfel, deoarece ea este datorită influențelor mesănatoase, exercitate mai ales la sate, de către toate acele elemente ce inspirându-se din principiile unui bolșevism periculos, încearcă să-și asigure situațiuni și fel de fel de avantagii.

Cu cât pericolul este mai asemănător în toate ținuturile alipite, cu atât se cuvine ca toți aceia, cari au simțul dreptății și răspunderii să vegheze mai deaproape și să-și dea mâna pentru a pune capăt unei situații ce nu e compatibilă cu România întregită și cu timpurile ce trăim.

Convocare.

Pe ziua de Marti in 8 Iunie a. c. stil nou la orele 5 p. m. convoc toate damele române din Arad la sedinta în sala festivă a seminarului ortodox român din loc în scopul constituirii comitetului regional arădan al societății pentru ocrotirea orfanilor din război.

Arad, 5 Iunie n. 1920.

IOAN I. PAPP,
Episcopul Aradului

Memoriul corpului didactic.

Corpul didactic din Ardeal a adresat ministerului de culte următorul memoriu:

Domnule ministru,

„Am fi fost foarte bucuroși ca, cererea pe care v-o adresăm, să nu fi fost nevoiți s-o facem. Și mai ales în situația grea de azi a țării, am fi dorit ca sufletul dascălimii, pus la adăpostul grijii zilei de mâine, să se poată dedica în întregime frumoasei sale misiuni.

Un sentiment de nespusă mâhnire neînvalue sufletul, când vedem că, după un trecut îndelungat de mucenicie, care a rodit zilele mari de azi, am ajuns să nu mai putem face față greutăților traiului de ne o zi pe alta.

Idealismul care ne mai stimula puterea de muncă, e pe ducă. Realitatea aspră a vieții cu necesitățile ei neîndurătoare își reclamá azi stăruitor drepturile sale.

Amărăciunea stărnită de disproporția dintre salarii și prețul articolelor de bună hrană și îmbrăcăminte mai e alimentată și de deosebirea ce se face între muncitorii aceluiași ogor: în numărul de ore obligatorii, în salariu (la același număr de ani de funcțiune), plata unora, și în trecut, în lei, a altora în coroane, hărăzuri personale la încadrarea în tabloul de salariare, excepția ce s'a făcut cu profesorii ardeleni dela Universitatea din Cluj, care au fost unificati cu cei dela București, pe când profesorii secundari și învățătorii au rămas să fie salariați tot după sistemul unguresc: tot atâtea cauze de nemulțumire, care întăresc orice idealism și drăgoșie de muncă, ceace constituie o adevărată nenorocire pentru școala românească de dincoace de Carpați, în coastele căreia sunt atâtea școli streine.

Am tăcut totuși până acum, sau, dacă ne-am plâns, am făcut-o în surdina. Pare că ne era nouă rusine de nerusnarea îmbuibăților, care ne predicau: idealism... altruism... apostoleat...

Azi însă când, în urma scumpirii nebnestii a traiului și cel din urmă muncitor e mai bine plătit decât un profesor, azi numai obrăznicia sau fariseismul ne-ar mai putea împuța lipsa de idealism, când cerem și pentru noi cel puțin atenția care se dă muncitorilor cu brațele.

Nu cerem imposibilul. Cerem numai asigurarea unui trai omenesc care să ne redea iarăși școlai, scutindu-ne de ocupațiuni sumbrătoare, în afară de ea: cari, în mod inevitabil, vor lăsa lacune simțitoare în educația și instrucția tocmai a generației asupra căreia cade cea mai grea răspundere pentru asigurarea rodului sacrificiilor atâtor generații de mucenici și de eroi.

Cunoscând sentimentele de dreptate și solocitudinea dv. și a colaboratorilor pe care vi i-ați ales, pentru școala și slujitorii ei, sperăm că ajutorul pe care Vi-l solicităm, va sosi înainte de a fi nevoiți de greutățile vieții, desi cu lacrimi în ochi, să ne despărțim de catredre, din care ne făcuserăm altare, lăsându-le milionarilor de război care, rămânând neturbați în averile lor. — stoarse în anii celor mai grele jertfe de viață, pe care le-a dat vre-odată vre-un neam, — vor putea să se dedice cu trup, cu suflet creșterii generațiilor de mâine.

Primiți, dle ministru, asigurarea distinciei noastre considerațiuni.

Brașov, 28 Maiu 1920.

Cu încuviințarea adunării generale:

(ss) AXENTE BANCIU,

președintele secției jud. Brașov
a Asoc. corpului didactic.

MIHAIL ELIESCU, secretar.

Memoriul este însoțit de un tablou în care se face comparație între venituri și cheltuieli. — pentru a se învedera modicitatea salariilor actuale.

Cărți și reviste.

— Cărți și reviste primite la redacție. —

Lamura, revistă pentru literatură, știință și artă. Director Ion Al. Brăteanu-Voinesti; nr. 6 și 7, cu pagini literare de dd. Nichifor Crănic, Mihail Sorbul, NN. Beldiceanu, Brătescu-Voinesti, I. D. Ștefănescu, N. Iorga. Muzică de Chiriac. Note de teatru. Note critice, articole științifice și mai multe fotografii istorice.

INFORMATII.

— Comisiunea de export a încuviințat exportarea a o sută de vagoane porumb pentru Polonia, în schimbul materialului necesar re-clădirii Mărăștilor.

— Valuta austriacă și germană, pe toate piețele din streinătate, este în continuă creștere. Traiul se ieftinește din zi în zi. Pretul mărfurilor, scăzând în mod neașteptat, multe case mari de comerț din Berlin și Hamburg, au dat faliment.

Aceasta ar trebui să servească drept o lecție pentru acaparatori.

— M. S. Regina Maria, va pleca la 20 crt., în Savoia.

— Suntem informați din loc competent că ministerul de finanțe a aprobat emiterea de bilete de plată din partea orașelor din teritoriul de dincoace de Carpați. Actul de aprobare al ministerului de finanțe a fost trimis la Cluj și credem că secretariatul general din Cluj va ridica curând dispoziția cu privire la onirirea punerii în circulație a acestor bilete de plată pe teritoriul orașelor emisionare.

Credem că astfel va înceta curând și în Arad lipsa de bani mărunți, ridicându-se sechestrul ordonat pe biletele de plată emise de casieria orașului, de către secretariatul general din Cluj.

— D. I. Mihalache, șeful Partidului țărănist, în seara de 6 Iunie, a ținut la întrunirea Partidului național, în sala liceului român din Brașov, un important discurs.

În nr. 114 „Gazeta Transilvaniei” publică un instructiv articol de fond, scris de d. I. Mihalache.

D. Maniu după ce a primit oferta partidului țărănist din vechiul regat de a candida pentru locurile de deputat din țară, a trimis Partidului țărănesc, la București următoarea telegramă, prin care, în numele ardelenilor renunță la candidatura ce i-se oferea:

„Adânc mișcat de frățeasca dv. încredere și atenție, vă mulțumesc pentru înalta cinste ce-mi faceți, propunându-mi mandat de deputat în Vâlcea. Având însă în vedere că de activitatea mea este lipsă în aceste tinuturi pentru a înfrânge atentatul reacției față de democrația adevărată și față de legalitate, nu pot să primesc candidatura oferită. Credința mea este neștrămutată că democrația națională va eși învingătoare pretutindem în cuprinsul României Mari.”
Iuliu Maniu.

— Ziarul „Viitorul” desminte știrea lansată de „Viitorul” despre remanierea ministerială.

— D. general Averescu a raportat în audiență, M. S. Regelui, rezultatul alegerilor în țara întreagă, făcând un expozeu asupra situației politice.

— La sfârșitul lunei Iunie, este așteptată în Capitală o numeroasă misiune militară franceză, condusă de zece generali ai Franței.

— La 3 Iunie c. a avut loc la Cernăuți solemnitatea depunerii jurământului regimentului 113.

— Marii comercianți din Capitala Bucovinei, au adresat guvernului un protest contra felului cum se face controlul din partea comisiunilor militare speciale.

— Duminecă M. S. Regele a primit oficial pe trimisul plenipotențiat elvetian Ferdinand de Solis.

— Un consorțiu englez a prezentat ofertă guvernului în vederea constituirii unui mare santier naval la Constanța, pentru vase comerciale și tancuri.

— „Adevărul” anunță că acum după alegeri se vor face numiri de noi prefecti în Ardeal.

— Absolvenții gimnaziului gr. or. român din Brașov din anii 1870, 1895 și anul 1900 adună cei cari au luat bacalaureatul la acest liceu înainte cu 50, 25 și cu 20 de ani sunt poștiți ca în conformitate cu inoiala avută cu acea ocazie, să se prezinte la 27 Iunie st. n. a. c. la ora 9 a. m. în sala festivă a susnumitului cu ocazia încheierii anului școlar, spre a sărbători jubileul dela trecerea examenului de maturitate.

Toate ziarele din țară sunt rugate a reproduce acest apel. Brașov, 2 Iunie 1920. — Iosif Comanescu, preot în Codlea; Dr. Sextil Puscaru, rectorul Universității din Cluj; Dr. Constantin Moga, avocat în Brașov.

— „Viitorul” cere ca ministerul finanțelor să dea un comunicat, declarând dacă se admit sau nu și coroanele la împrumutul intern, cum au cerut unele bănci bucarestene.

— Noutăți de note muzicale (voce și pian) au sosit la Librăria Concordia Arad str. M. Eminescu Nr. 39.

x Strandul de pe malul stâng al Muresului s'a deschis la 1 Iunie a. c. S'au luat dispoziții, ca publicul să aibă toată comoditatea. Cabinele s'au înmulțit cu 60. — Restaurant clasa I-a, garderobă.

Abonamentul pe 4 luni de persoană Cor. 300 familii, ofițerii, funcționarii și studenții se vor bucura de reducere.

Inscrierile se fac zilnic între orele 2—5 d. m. în biroul scării din Strada Luther No 2 Parter. Rî 1280—30. Comitetul.

Ordonanța Nr. 37

din 30 Aprilie 1920.

Noi, Comandantul Trupelor de Vest, pe baza art. 32 și 57 din titlul 2 adițional, Codul de Justiție Militară, în interesul siguranței armatei și ordinii publice

ORDONĂM:

Pentru întreg cuprinsul Transilvaniei și Banatului considerate zone de operațiuni, următoarele:

Art. 1. Ministerul de război fiind informat că s'a anunțat o convocare la o întrunire sau congres al voluntarilor ardeleni, se face cunoscut că nu se admite nici o întrunire de cetățeni grupați sub orice titlatură militară, întrucât întrunirile militarilor sau acelea ce se fac în numele unei organizații militare sunt complet interzise de legile și regulamentele militare.

Art. 2. Voluntarii fostului corp al voluntarilor ardeleni și bucovineni, corp care nu mai există în prezent sunt invitați să rămână liniștiți la casele lor și să nu dea ascultare celor ce i-ar convoca la întruniri făcute sub această denumire, întrucât convocatorii nu pot fi decât niște rătăciți, cari au uitat că instituirea acestui corp de voluntari, a avut o misiune cu mult mai înaltă și mai măreață pentru interesele neamului, decât aceea de a se deda la lupte politice interne.

Fiecare cetățean este liber să facă politică, însă manifestațiuni politice ale unei mulțimi purtând o titlatură militară, sunt oprite.

Art. 3. Acei ce se vor dovedi că prin: viu graiu, publicațiuni în ziare, manifeste, afișe sau prin scris, vor invita sau îndemna pe cetățeni să se adune în numele unei organizații militare, vor fi dați în judecată Curților Marțiale și pedepsiți cu dela 3 luni până la 2 ani închisorae.

Acei ce se vor dovedi că cu bună știință s'au întrunit sub titulatura unei organizații militare, vor fi deosemena trimesi în judecata Curții Marțiale și pedepsiți cu dela 1 lună până la 1 an închisoare.

Art. 5. Constatarea acestor infracțiuni, se va face de orice organ de poliție civilă sau autoritate militară.

Art. 6. Ordonanța de față se va publica pe cât e putință în ziare, se va afișa în toate comunele, la sediile curților marțiale, pretoratelor, la comenduirile de piață și la locurile de jandermerie, aducându-se la cunoștință obștească și prin bătaie de toabă.

Art. 7. Această ordonanță devine executorie tre zile dela afișarea ei și se aplică numai celor deveniți culpabili în urma expirării acestui termen.

Dat de comandamentul nostru din Sibiu astăzi 30 Aprilie 1920.

Comandamentul Trupelor de Vest

General de corp de armată:

VAITOIANU.

Șef de stat major:
Colonel ST. POPESCU.

Alegerile în Ardeal.

După știrile primite până acuma candidații partidului național au fost aleși în 25 circumscriptii, iar în mai multe circumscriptii sunt balotați.

După telegramele ce le-am primit au fost aleși:

Iuliu Maniu, Alba-Iulia; Alexandru Vaida-Voevod, Ighiu (Alba-de-jos); St. C. Pop, Pâncota (Arad); Dr. Aurel Lazar, Tinca; Dr. Dimitrie Lascu, Salonta (Bihor); Dr. Victor Moldovan, Bistrița-română; Dr. Laurențiu Oanea, Năsăud (Bistrița-Năsăud); Dr. Voicu Nițescu, Săcele (Brașov); Dr. Aurel Socol, Cluj (Cojocna) Iacob Popa, Făgăraș; Dr. Aurel Dobrescu, Arpas; Valeriu Pușcariu, Zernești (Făgăraș); Dr. Coriolan Steer, Tășnad; Teodor Mureșan, Crasna (Sălaj); Mihai Popovici, Lăpuș; D. Man. Ileana-Mare (Solnoc-Dobâca); Alexandru Vaida-Voevod, Somcuta; Dr. Augustin Mircea, Arded; Văleanu, Careii-Mari (Sătmar); Dr. Dionisie Roman, Cincul-Mare (Târnava-Mare); Ioan Mărie, Iara (Turda Aries).

Va fi balotați: la Brașov între d. Mihai Popovici candidatul partidului național și d. Tache Ionescu, candidatul guvernului; la Sâmbicoul mare între d. Vasile Chiroi candidatul partidului național și dr. E. Reiter candidat neamț; la Gătaia între dr. N. Popovici și P. Râmneanțu candidatul partidului național și în alte circumscriptii din cari încă nu ne-am sosit date precise.

Alegerile pentru senat.

Alegerile pentru senat în județul Aradului au decurs în aceleași condiții de teroare și ademeniri atât din partea agenților electorali, cât și a așazișilor „tărăniști”. Rezultatele definitive din județ încă nu se cunosc.

În Arad a fost ales pentru senat A. C. Cuza (367) față de socialistul N. Draia și d. V. Goldis. S-au dat în total 582 voturi iar 7 au fost anulate. Numărul total al alegătorilor pentru senat în Arad e 2392.

Alegerea a decurs ca și cea pentru camera sub impresia promisiunilor și ademenilor agentului electoral al partidului poporului, a învățătorului român de origine A. Micloși, pe vremea regimului unguresc, unul dintre cei mai fervenți maghiarizatori și care în timpul Consiliului central național român din Arad, făcea agitație inversunată împotriva alipirei la țara mamă, spunând că arădanilor nu le trebuie România.

Locuitorii din suburbia Pârneaș au fost lăsați să intre cu vitele la pășunat în pădurea tinere a statului, cu promisiunea că li se va ceda și pădurea.

Cu astfel de promisiuni au fost câștigați alegătorii din Arad.

În circumscriptia Borosșebis situația cunoscută a fost următoarea: Iuliu Groșorean (partidul național) 1290, Ioan Costea (tărănist) 1030, Ion Popovici partidul poporului 504, Iuliu Bodea partidul poporului 500. Lipsesc voturile din 5 secții.

Despre rezultatele din circumscriptia Radna și Chishneu, până la încheierea ziarului n-am putut obține nici o știre.

Calvarul unei cehoslovace.

Din partea doamnei Ana Bujna n. Valasek, vara actualului ministru de război al Cehoslovaciei și a dlui dr. Ivan Krno, delegat al Cehoslovaciei la conferința de pace, primim la redacție copia unui dosar voluminos, care cuprinde întreaga serie de maltratări, la care așa a fost supusă timp de mai multe luni din Martie 18, până la sfârșitul lunii Mai, de către autoritățile militare maghiare, în drum spre locul său natal, comuna Nădlac din județul Arad. Dosarul original a fost trimis, dlui dr. Krno la Paris, pentru a fi înaintat conferinței de pace. Singura vină a dnei Ana Bujna, pentru care a fost târâtă de către ofițerii lui Horthy, dintr-o temniță în alta, a fost faptul, că nu era unguroaică, ci o distinsă cehoslovacă. Dna Ana Bujna, afară de insultele și maltrătarile de cari a avut parte, a mai fost jefuită și de un ofițer, cu numele Szabó. Atitudinea scandaluoasă ce ofițerii lui Horthy, o au față de streinii produs și produce indignare și revoltă în rândurile națunilor civilizate.

TELEGRAME.

(Serviciul telegrafic „Ag. Damian”).

COMLOT BOLȘEVIST ÎN BASARABIA.

București. — În Basarabia a fost descoperit un mare complot organizat de bolșevici. Au fost arestați până acuma peste 100 persoane, între cari mai mulți șefi ai organizației bolșeviste.

Politia a descoperit și o tipografie secretă unde bolșevicii tipăreau manifestele revoluționare.

Bolșevici condamnați în Ungaria

Budapesta. — Tribunalul după desbateri de două săptămâni a condamnat la spânzurătoare pentru crime săvârșite sub bolșevism pe Oscar Lévy funcționar la Casa asigurărilor muncitorilor, pe Nicolae Wegay vizitru, Andrei Zombory, electrician, Coloman Nagy funcționar particular, Desideriu Klotz otelier, iar pe alți patru la 15 ani închisoare.

Criza partidului agrarian din Ungaria.

Budapesta. — În partidul agrarian a izbucnit criza din cauza exportului grâului. Micii proprietari s'au grupat în jurul ministrului Ștefan Szabo cerând ministrului agriculturii, Rubinek, monopolizarea exportului.

Franta contra tratatelor cu rușii.

Paris. — Franța a depus declarațiuni la Londra, accentuând, că nu aprobă politica Angliei, care a început serioase tratative cu reprezentantul sovietelor ruse, dictatorul Krassin.

Relațiile polono-cehoslovace.

Paris. — Ministrul externei Cehoslovaciei, dr. Beneș, a declarat că n'are cunoștință despre știrile din presă, privitoare la întreruperea relațiilor diplomatice între Polonia și Cehoslovacia.

El este convins — a spus ministrul — că toate chestiunile se vor tranșa în mod pașnic.

Viena contra banditismelor maghiare.

Viena. — Consiliul muncitorilor a adresat conferinței de pace un memoriu, în care cere grabnic intervenția armată a aliaților, contra banditismelor săvârșite de jandarmeria și miliția ungurească care se află în teritoriile de dincolo de Laita. Muncitorimea vieneză avertizează totodată Consiliul suprem, că dacă intervenția aliaților va continua să fie amânată, atât muncitorimea vieneză cât și burghezimea și agrarienii austriaci, vor fi nevoiți să intervină singuri pentru apărarea fraților lor, încă nedesrobiți.

Frontiera maramureșană.

București. — Comisiunea mixtă, care tratează cu Cehoslovacia, în chestia frontierei noastre din județul Maramureș, a obținut ca Cehoslovacia să renunțe la 12 comune, din cele 14 revendicate până acum. Sunt speranțe, că România va reprimi un număr însemnat de comune românești, cari azi sunt încă sub stăpânirea cehoslovacă.

Traficul României cu occidentul.

București. — Guvernul tratează reluarea traficului de călători și mărfuri cu Germania. Se crede că va fi posibilă întrunirea în acest scop a unei conferințe, între delegații României și aceia ai Germaniei, Austriei și Cehoslovaciei. Delegații maghiari încă nu au fost invitați. Conferința se va întruni la Praga la 20 Iunie crt.

Reacționarii germani la Budapesta.

Budapesta. — Contrarevoluționarii monarhiști, urmăriți de guvernul german, au sosit la Budapesta. În fruntea corpului ofițerilor germani se află generalul von Lutwitz, care a intrat cu întreg corpul ofițeresc german, în armata lui Horthy.

O INVITARE A ANGLIEI CĂTRE ROMÂNIA.

București. — Guvernul britanic a cerut aliaților să trimită reprezentanți speciali la Londra, cari să asiste la negocierile începute de guvernul englez, cu reprezentantul sovietelor ruse, Krassin.

Guvernul român va examina propunerea, dacă este necesar ca și România să trimită reprezentanți la Londra.

În legătură cu aceasta, d. general Averescu, a avut mai multe întrevederi cu ministrul Antantel.

Succesele naționaliștilor turci.

Constantinopol. — Situația în Asia-minoră este extrem de gravă. Trupele aliate ale generalilor Mustafa Kemal și Enver pașa, înainteză cu forțe mari spre occident.

Situația guvernului german.

Berlin. — Șeful siguranței de stat, asigurând guvernul, despre zelul, cu care subalternii săi își împlinesc datoriile, a dat desmintire svonurilor, cari circulă despre formarea de trupe revoluționare, cari ar avea de scop răsturnarea actualului regim. Desminte știrea despre complotul pus la cale, în favoarea ex-kaiserului, de prințul August Wilhelm, care nici nu se află pe teritoriul Germaniei.

Un protest al muncitorimii vieneze.

Viena. — Este fapt constatat, că guvernul austriac a furnizat în ultimul timp însemnate cantități de munițiuni pe seama guvernului polon și unguresc. Consiliul muncitorilor, în baza datelor de cari dispune, a primit rezoluțiunea, prin care cere guvernului oprirea furnizării de materiale de război atât pentru poloni cât și pentru Ungaria. Într-o notă specială, consiliul muncitorilor a protestat și la conferința de pace arătând că muncitorimea vieneză nu va tolera, ca aceste materiale de război să poată fi întrebuințate contra sovietelor.

Simpatia Bulgariei pentru Ungaria.

Sofia. — La 5 Iunie, populația din capitala Bulgariei, a organizat mari demonstrații de stradă, în semn de protestare, contra condițiilor grele impuse Ungariei. În fruntea manifestanților se aflau mulți ziaristi și foști miniștri.

Șiria.

Șirli școlare.

În Iunie c. s'a ținut conferința ordinară a învățătorilor români din subsecția Șiria, în fruntea comună Șiria.

Sedința s'a început la 10 ore a. m. într-o sală dela școlile centrale române de stat, sub președinția dlui Ioan Crișian. Dsa a indicat rolul școlii române în opera de refacere a neamului românesc.

S'au recitit lucrările: „Limba română în școala primară” și „studiul geografiei” — prelucrate de Traian Debeleac și Ioan Crișian și tractarea studiului geografiei, de Vasile Vlădica și Teodor Mișcoiu.

Ambele teme au fost declarate reușite.

După amiazi dsoara V. Popu, a ținut o prelegere practică din aritmetică, cu elevii cl. a III-a. Prelegerea a fost apreciată de Ioan Mădin, Maxa Musca, Petre Ciongradi, Ioan Crișian și Pavel Dârlea. După critica făcută prelegerea s'a clasificat ca reușită.

Dintre propuneri se remarcă aceea a dlui Petre Vancu.

Vitroarea conferință se va ține la Măderat.

Cenzurat: Alex. T. Stamatiad.

x SALON ARTISTIC. Bulevardul Regina Maria No 21 Et. I.

Se vor vinde: Cești, picturi, paliere, figurile antice, mobilă și covoare. Vo 1139

DIVIZIA I VÂNĂTORI SFRVICIUL INTENDENȚEI.

No 2772

PUBLICAȚIUNE.

Divizia I Vânători având necesitate de grâu, orz, ovăs, fân, paie, cartofi, ceapă, usturoi, zarzavate, fasole, mazăre, linte în cantitate cât de mare, varză, brânză, ulei de floarea soarelui, untură, săpun, paste făinoase, boia ardei, lăunări, zahăr, ceaiu, franc-cafea, cafea boabe, etc. se publică spre cunoștința celor ce posed din asemenea alimente a comunica Diviziei în Arad, strada Popa Gheorghe (fosta Ferdinand-u., Consilieratul Agricol) în timpul cel mai scurt posibil, cantitatea ce dorește a vinde, prețul ultim și localitatea unde poate face predarea spre a se lua măsuri de cumpărare.

Seful Serv. Int. Diviziei I Vânători
Intendant Lt. Colonel Săndulescu

DI 1387-3

Se vinde

în comuna Clerecheșu (jud. Arad) o casă la strada principală, cu prăvălie, birt, drept de pescărie și traică, marfă și cu toate aranjamentele.

Adresa: Octavian Ispravnic în Clerecheșu
(jud. Arad) în 273-10

CASSA CENTRALĂ DE PĂSTRARE DIN ARAD.

Publicațiune
pentru emisiune de acții.

Cassa Centrală de Păstrare din Arad, S. A. în adunarea generală extraordinară ținută la 20 Maiu 1920 a decis ridicarea capitalului său societărilor dela 2 milioane la 4 milioane coroane, prin o emisiune nouă de acțiuni în număr de 10,000 bucăți, fiecare acțiune cu valoare nominală de 200 cor.

Diracțiunea, acțiunile noi, ce se vor emite, în rândul prim le oferă acționarilor de acum pe lângă următoarele condițiuni:

1. După fiecare acțiune veche se poate primi una acțiune nouă.

2. Prețul de preluare al acțiunilor nouă e 205 coroane de acțiune, competența de timbru și de spese staverite în 3 coroane, formează sarcina acționarului și suma aceasta împreună cu prețul de preluare a acțiunilor se solvesc de odată cu ocaziunea subscrierii.

3. Pe timpul până la finea anului începând cu ziua subscrierii până la 31 Decembrie 1920, cassa institutului cu începere dela 1 Ianuarie 1920 la prezentarea recunoștințelor provizorii solveste 5% interese după valoarea nominală.

4. Dreptul de preluare se poate exercita dela 21 Maiu 1920 până la 25. Iunie 1920 totdeauna în orele dinainte de amiază în timpul oficial al cassei. După trecerea acestui termen dreptul de preluare încetează, și valorizarea din mână liberă — nici la un caz cu preț mai mic, decât prețul de emisiune — a acestor acții devenite libere, este dreptul diracțiunii.

5. Pentru exercitarea dreptului de preluare a acțiunilor vechi, sau biletele de depunere ce înlocuiesc pe acelea, sunt a se preda institutului spre stampilare, iar prețul acțiunilor în senzul punctului 2 și 4 este a se solvi în întregime.

6. Plătirile să testează pe recunoștințele provizorii.

7. Diracțiunea, recunoștințele provizorii le va schimba, la un termen fixat de dânsa, cu acțiuni noi.

8. Acțiunile noi dela 1 Ianuarie 1921 se împartășesc de rezultatul de gestiune, iar începând cu 1 Aprilie se bucură de toate drepturile de cari se bucură acțiunile vechi.

Arad, la 21 Maiu 1920.

Diracțiunea Cassel Centrale de
Păstrare din Arad. Societate Anonimă.

INCUNOȘTINȚARE.

Se publică spre cunoștința generală, că Regimentul 109 Infanterie din Arad-Cetate — primește pentru întreținere copii orfani între 6 și 16 ani, cărora li-se va da întreținerea și îngrijirea necesară și vor urma și școala. La dorință pot învăța și meserie.

Comandantul Regimentului 109 Inf.
Lt. Colonel Becheanu

1376-8

Anuarul general al României

BUCUREȘTI, strada Sărindar Nrul 1.

Are înființată o secțiune de Informațiuni Comerciale și matrimoniale și furnizează sub discrețiune la cerere, ori ce fel de informațiuni din întreaga România-Mare, cât și din străinătate, după un Tarif modest

A 1383-2

Deschidere de prăvălie!!

Aduc la cunoștință m. On. Public că împreună cu soția mea m-am desfăcut de Casa Iuliu Radó și am deschis un

magazin de modă și
pardesiuri de dame,

corespunzător cerințelor timpului de azi, în Arad, str. Col. Pirici (Vörösmarty) Nr. 3. Mare depozit, în permanență de haine pentru dame, cea mai nouă modă, costume și bluze de Mătăsă, Grenadin, Batist, precum și negligeurii. — Eu stimă:

IULIU PLESZ.

Comande după măsură se execută în atelierul meu, de forțe de primul rang.

P 1359-3

Industria Chemicală, moară de oleu și de măcinat

GEZA LENGYEL

ARAD, uzina fabricii: Calea Samuil Neuman Nr. 6. — Biroul central: Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) Nr. 3. — Fabrică și pune în vânzare cu prețurile cele mai ieftine de zi.

Secția chimică:

în orice cantități TOVOTTE și
ŪNSOARE de căruțe, săpun și tof-
felul de compoziții chimice con-
form comandelor.

Secția moarei de ulei:

toffelul de uleiuri mineralice și ve-
getale. Cumpără: semănțe, de bo-
tan, rapiță, floarea soarelui și de
cânapă, toffelul de semințe uleioase
și turte de ulei și în poziții de
vagoane.

Secția moarei de măcinat:

Primește pentru măcinat și urliut
grâu, ardei, materii pământoase,
etc. pentru prețurile cele mai avan-
tajoase.

Talcum (steatit) măcinat fin pentru trebuințe industriale avem în care cantitate în permanență în depozit. Ge 1325-5

Ioan Boszilkov

Tapitler și decorator

ARAD, str. Mărășești (Kossuth Lajos) Nr. 66.

Depozit: mobile tapetate, saltele elastice și și șezlong. Primește spre executare toffelul de lucrări și reparații în bransa tapiseriei. Lucru solid. — Prețuri ieftine. 1370-1

Cel mai frumos cadou!

Portrete în mărime naturală
lucrate după fotografie, cu creta,
pastel, equarel sau ulei, pentru
prețurile cele mai avantajoase.
Mare depozit de peisaje. Expo-
ziție de tablouri. Intrare gratuită.

BRAUN BERNAT

portretist Arad, str. Asztalos Sándor 2.
1371-1

FURNISORUL CURȚEI REGALE

CASA SIGMUND PRAGER

Scoate în vânzare BUCUREȘTI,
Calea VICTORIEI numărul 9.

Mantale de caucuc pentru șofeuri, me-
canici, birjari etc.

Halne impermeabile pentru aviatori,
lucrători de mine petrol și dozuri
Bocanci de bizon original americane
Bocanci de bizon, marca „Goodyear”
Incălfăminte străină de doamni și doamne.

Pălării — Confecțiuni — Sport

Vânzare EN GROS cu prețuri reduse
1377-2

"DACIA-ROMÂNIA" SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE ÎN BUCUREȘTI

— INTEMEIATĂ LA 1871. —

Capital de acțiuni	Lei 24.000.000 deplin vărsat
Totalul garanțiilor	85.901.880
Daune plătite dela înființarea Societății	294.493.494
Daune plătite în anul 1919	11.820.397

»Dacia-România« este societatea cea mai veche și mai puternică din țară. Trecutul ei, însemnatele sale capitaluri și persoanele cari o conduc, sub președinția Dnui Tache Ionescu — fost ministru — dau asigurațiilor cele mai depline garanții pentru asigurări cât de mari în toate ramurile.

Increderea deosebită de care, cu drept cuvânt, se poate bucura Societatea »Dacia-România« și pe viitor, este învederată atât prin capitalul de lei 3.507.383.547 ce i-a fost încredințat la asigurare în 1919, cât și prin despăgubirile de peste 294 milioane ce ea a plătit până acum.

Asigurarea este reală numai dacă se întemeiază pe garanții morale și materiale depline și bine dovedite.

Lămuriri se dau îndată, la cerere, în București, la sediul Societății str. Wilson Nr. 3, iar în Arad la Agentura Principală str. Unirei (Fábián G.) 7. casa Dnui Dr. St. C. Popp.

Da 1294-20